

Insect van de maand april 2009

Eén van de als mooiste ervaren vlinders is de paradijsvogelvlinder *Ornithoptera paradisea* Staudinger. Het mannetje dan wel te verstaan. Grote vlinders en vogels waren de favorieten van de in 2008 overleden Jan de Goede.

Hij was van 1950 tot ongeveer 1981 de man van de insectencollectie van ons Lab. Een typische foto met grote vlinders is bijgevoegd, waaronder een paar vogelvlinders. Jan de Goede werd aangenomen door de destijdse prof. Roepke, die een grote liefde had voor de dagvlinders van Ned. Indië.

De vogelvlinders komen vooral in Nieuw Guinea voor en de rups leeft vrijwel uitsluitend van de pijpbloemfamilie *Aristolochidea*. Deze planten bevatten gifstoffen, welke de rupsen ook bescherming geven tegen predatie. Naast *Ornithoptera* is *Troides* een aanverwant genus binnen hun familie *Pappilionidae*.

Bij het zoeken op google kom je, niet verwonderlijk, ook de handel in deze vaak bedreigde soorten aan. Ze zijn gemakkelijk te kweken, maar wildvangsten van kleine populaties hebben hun effect gehad. Tegenwoordig zijn ze dan ook beschermd. Internationale afspraken binnen CITES hebben tot rode lijsten geleid, welke geraadpleegd worden bij de douane etc.

De plaatjes:

De verschillen tussen mannetjes en vrouwtjes zijn opvallend. In de rechter doos zijn twee vrouwtjes van *Ornithoptera* of *Troides*. Rechtsonder is de grootste Afrikaanse dagvlinder, *Papilio antimachus*. Een mannetje is hier kleiner dan het vrouwtje en schaars in collecties, omdat het zich in tegenstelling tot het mannetje altijd in boomkruinen ophoud.

De linker doos is op twee exemplaren na gevuld met *Morpho*'s. Het summum van vlinderjagers in Zuid- en Centraal Amerika.

De poster met *Ornithoptera paradisea* hangt al jaren in onze insectencollectieruimte.

